

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **P. K.**, zastoupený JUDr. Filipem Behenským, advokátem se sídlem Kropáčkova 563/14, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje,** se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 10. 2010, č. j. 157374/2010/KUSK, sp. zn. SZ 136577/2010/KUSK REG/SI, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2011, č. j. 11 A 26/2011 – 29,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2011, č. j. 11 A 26/2011 – 29, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2011, č. j. 11 A 26/2011 – 29, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 10. 2010, č. j. 157374/2010/KUSK, sp. zn. SZ 136577/ 2010/KUSK REG/SI.

Vzhledem k tomu, že k podané žalobě nebyl připojen opis napadeného rozhodnutí v souladu s § 71 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), Městský soud v Praze stěžovatele přípisem ze dne 9. 3. 2011 vyzval k předložení kopie napadeného usnesení a dále k předložení dvou stejnopisů žaloby podle § 37 odst. 3 s. ř. s. Stěžovatel dne 19. 4. 2011 předložil Městskému soudu v Praze spolu s žádostí o osvobození od soudního poplatku rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 10. 2010, č. j. 157374/ 2010/KUSK, sp. zn. SZ 136577/2010/KUSK REG/SI, a dvě kopie žaloby.

Usnesením ze dne 9. 9. 2011, č. j. 11 A 26/2011 – 27, Městský soud v Praze dále stěžovatele vyzval k odstranění vad žaloby ve lhůtě 15 dnů od doručení usnesení, přičemž stěžovatel měl upřesnit, kterého správního rozhodnutí a kterého správního orgánu se žaloba týká, uvést, kdy mu bylo napadené rozhodnutí doručeno, označit žalovaného v souladu s § 37 odst. 3 a § 69 s. ř. s., dále uvést, které výroky napadá a z jakých důvodů (skutkových i právních) považuje napadené výroky ze nezákonné nebo nicotné, označit důkazy, které k prokázání svých tvrzení navrhuje provést, formulovat návrh výroku rozsudku a připojit další vyhotovení doplnění žaloby. Soud současně poučil stěžovatele o následcích nesplnění uložené povinnosti. Usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 26. 9. 2011, chybějící náležitosti podané žaloby však ve stanovené lhůtě nedoplnil. Podle Městského soudu v Praze byla žaloba neúplná a neurčitá, postrádala označení žalobních bodů, vylíčení rozhodujících skutečností a další náležitosti uvedené v § 71 odst. 1 a 2 s. ř. s. Pro tyto nedostatky nebylo možné v řízení pokračovat. Městský soud v Praze proto žalobu odmítl podle § 37 odst. 5 s. ř. s. Usnesení nabylo právní moci dne 22. 11. 2011. Dne 21. 11. 2011 bylo Městskému soudu v Praze doručeno podání stěžovatele, kterým doplnil náležitosti své žaloby.

Stěžovatel napadl usnesení Městského soudu v Praze kasační stížností. Namítl, že jak již uvedl v doplnění žaloby, nemohl na výzvu reagovat dříve pro nedostatek času vyplývající ze značné nemocnosti v rodině. V doplnění kasační stížnosti pak uvedl, že usnesení napadá z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Nezákonnost usnesení spatřoval v tom, že nebyl Městským soudem v Praze poučen o možnosti ustanovení zástupce v souladu s § 30 odst. 1 věta druhá o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s., ačkoli z jednání stěžovatele před Městským soudem v Praze bylo zřejmé, že je to k ochraně jeho zájmů nezbytné. Důsledkem tohoto opominutí Městského soudu v Praze nebyla v řízení zajištěna dostatečným způsobem ochrana subjektivních práv stěžovatele v souladu s § 2 s. ř. s. Městský soud v Praze stěžovatele nepoučil o možnosti podat žádost o prominutí zmeškání lhůty k provedení úkonu dle ustanovení § 40 odst. 5 s. ř. s., což mělo za důsledek jeho nesprávný postup při doplnění žaloby. Městský soud v Praze pak nepřihlédl k podání stěžovatele doručenému dne 21. 11. 2011, kterým byly odstraněny nedostatky žaloby, jež mělo být v souladu s § 41 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. posuzováno jako žádost o prominutí zmeškání lhůty stanovené k odstranění nedostatků žaloby. Na straně stěžovatele byly přitom dány vážné omluvitelné důvody pro prominutí zmeškání lhůty a to vážná nemocnost v jeho rodině, zabezpečování majetku stěžovatele poškozeného trestnou činností a s těmito okolnostmi související ztráta doručeného usnesení Městského soud v Praze, č. j. 11 A 26/2011 – 27 ze dne 9. 9. 2011, v němž byla stanovena lhůta pro doplnění žaloby. Stěžovatel má konečně za to, že jej Městský soud v Praze usnesením ze dne 9. 9. 2011, č. j. 11 A 26/2011 – 27, vyzval k odstranění nedostatků žaloby, kterými žaloba netrpěla. V žalobě byl totiž zcela jasně označen správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, jako Krajský úřad Středočeského kraje. Stěžovatel byl dále vyzván k formulaci výroku rozsudku, ačkoli v žalobě výslovně požadoval zrušení napadeného rozhodnutí v plném rozsahu. S ohledem na výše uvedené skutečnosti stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení Městského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Městského soudu v Praze z hlediska uplatněného stížního bodu, jakož i ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s., a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Náležitosti správní žaloby jsou stanoveny v § 37 odst. 3 a § 71 odst. 1 a 2 s. ř. s. Pro závěr o tom, zda je žaloba proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. projednatelná, je podstatné to, zda je z obsahu žaloby zřejmé, jaké konkrétní správní rozhodnutí žalobce napadá, z jakých skutkových či právních důvodů (tedy zda je v žalobě obsažen konkrétní žalobní bod), a konečně čeho se žalobce domáhá.

Nejvyšší správní soud předně nepřisvědčil závěru Městského soudu v Praze o tom, že z žaloby nebylo zřejmé, proti kterému správnímu rozhodnutí směřuje, které jeho výroky napadá a který správní orgán je vydal. Stěžovatel v žalobě označil napadené rozhodnutí číslem jednacím SZ 136577/2010/kusk reg/si, z žaloby je rovněž zřejmé, že se jednalo o rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje. Takto ostatně vymezil žalobou napadené rozhodnutí i Městský soud v Praze ve výroku svého rozhodnutí. Stěžovatel navíc v průběhu soudního řízení dne 19. 4. 2011 předložil na výzvu Městského soudu v Praze rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 10. 2010, č. j. 157374/2010/KUSK, sp. zn. SZ 136577/2010/KUSK REG/SI. Stěžovatel pak ve své žalobě výslovně uvedl, že žádá zrušení rozhodnutí v plném rozsahu.

Co se týče otázky, zda stěžovatel v žalobě vymezil určitý žalobní bod, je třeba vycházet ze závěrů rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS. Nejvyšší správní soud zde vyslovil, že za žalobní bod je nutno považovat každé vyjádření žalobce, z něhož byť i jen v nejhrubších obrysech lze dovodit, že napadené správní rozhodnutí z určitého důvodu považuje za nezákonné. Jinými slovy, náležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je splněna, pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní k jím domnělé nezákonnosti správního rozhodnutí; právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) napadeného správního rozhodnutí pak musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud při aplikaci obecného pravidla, že soud zná právo, mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum.

Nejvyšší správní soud v projednávané věci dospěl k závěru, že ačkoli jsou námitky obsažené v žalobě do jisté míry neúplné a neurčité, je z nich zřejmé, že stěžovatel nesouhlasil se závěrem správního orgánu, že dvanáct Unimo buněk, které měl podle správního rozhodnutí povinnost odstranit, je stavbou skladů. Stěžovatel tvrdil, že se jedná o kontejnerové výrobky, které slouží po zkompletování jako stavba, zkompletovány však nebyly, stavbou tudíž nejsou, jsou pouze množinou stavebních dílů. Stěžovatel tedy namítl nesprávné posouzení právní otázky, zda jsou Unimo buňky stavbou podle § 2 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), a zda tedy vůbec bylo možné odstranění stavby uložit. Podle Nejvyššího správního soudu tato námitka tvoří žalobní bod a žaloba je tudíž projednatelná.

Nejvyšší správní soud dodává, že Městský soud v Praze byl v projednávané věci nepochybně oprávněn vyzvat stěžovatele k upřesnění žalobních tvrzení a odstranění dalších nedostatků podání. Jestliže však žaloba byla projednatelná, nemohla být odmítnuta poté, co ji stěžovatel ve stanovené lhůtě nedoplnil. Současně je třeba připomenout, že míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod - byť i dostačující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej.

Co se týče výzvy Městského soud v Praze, aby stěžovatel označil žalovaného v souladu s § 37 odst. 3 a § 69 s. ř. s., je nutno odkázat právě na ustanovení § 69 s. ř. s., které stanoví, že žalovaným je správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. není žalovaný určen tvrzením žalobce, ale kogentně jej určuje zákon. Je tedy věcí soudu, aby v řízení jako s žalovaným jednal s tím, kdo skutečně žalovaným má být (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, publ. pod č. 534/2005 Sb. NSS).

Neprojednatelnost žaloby pak nezpůsobují ani další nedostatky žaloby, tedy skutečnost, že stěžovatel neoznačil důkazy, které k prokázání svých tvrzení navrhuje provést, či že soudu nesdělil, kdy mu bylo napadené rozhodnutí doručeno. Den doručení napadeného rozhodnutí je soud povinen zjišťovat z úřední povinnosti při zkoumání včasnosti žaloby i v případě, kdy žalobce tento údaj v žalobě uvede.

Nejvyšší správní soud se tedy neztotožnil se závěrem Městského soudu v Praze o tom, že nedostatky žaloby byly takové povahy, že pro jejich neodstranění nebylo možné v řízení pokračovat.

Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že námitka stěžovatele, že Městský soud v Praze pochybil, pokud jej nepoučil o možnosti podat žádost o prominutí zmeškání lhůty k provedení úkonu podle § 40 odst. 5 s. ř. s., je v projednávané věci nepřípadná. Lhůta stanovená k odstranění vad podání na základě § 37 odst. 5 s. ř. s. je totiž lhůtou soudcovskou, kdežto prominutí zmeškání lhůty podle § 40 odst. 5 s. ř. s. se týká lhůty zákonné.

Jako nepřípadnou posoudil Nejvyšší správní soud i námitku stěžovatele, že jej Městský soud v Praze nepoučil o možnosti ustanovení zástupce k ochraně jeho zájmů v souladu s § 30, odst. 1 věta druhá o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. Ustanovení § 64 s. ř. s. předpokládá podpůrné užití ustanovení občanského soudního řádu tam, kde soudní řád správní zvláštní úpravu určitého institutu neobsahuje. Úpravu poučovací povinnosti soudu jakož i možnost ustanovení advokáta na návrh účastníka řízení soudní řád správní obsahuje, úprava obsažená v občanském soudním řádu, podle níž je předseda senátu povinen účastníka poučit o tom, že může o ustanovení zástupce požádat, se tudíž v řízení u správního soudu neaplikuje.

S ohledem na to, že Nejvyšší správní soud zjistil naplnění důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., zrušil dle § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížností napadené usnesení Městského soudu v Praze a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je Městský

soud v Praze podle § 110 odst. 3 s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným tímto rozsudkem. Městský soud v Praze tedy v dalším řízení bude vycházet z toho, že žaloba již v původním znění obsahovala žalobní bod a vymezila napadené správní rozhodnutí, a rozhodne ve věci samé.

V novém rozhodnutí rozhodne Městský soud v Praze i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. srpna 2012

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu